

Vén Kerekes Márton

Öreg a lépte, erőtlen a szava,
Fejét ezüstözte nyolcvankét tél hava.
Szép ifuságából csak a hira maradt:
Ott küzdött valaha Gábor Áron alatt
Vén Kerekes Márton...

Gábor Áron elhullt, szép ifjuság elmúlt,
Muszkagaládságra nagy sötét lepel hullt...
Kardja helyett kasza csillogott kezében,
Mig ereje birta, dolgozgatott szépen
Vén Kerekes Márton...

Egyszer csak megzendül a Kárpátok alja:
Itt vannak a muszkák! — megint csak ezt hallja.
Áldott nagy melegség fűti szive táját,
Kikeresi régi honvédatilláját
Vén Kerekes Márton...

Dereka kinyulik, szeme felhajnallik,
Gyöngé szava újra trombitaként hallik.
Csontos nagy öklébe szoritja kaszáját,
Ugy indul vitézül védeni hazáját
Vén Kerekes Márton.

Mint a halálisten, riasztva világot,
Babonás muszkák közt véres rendet vágott.
Villogó kaszája kozákcsonton csorbul,
Lángoló szivéből meleg vére csorbul
Kerekes Mártonnak...

Tenger volt a muszka, agg testét benyelte,
Magyar Mennysorságba szállott vitéz lelke.
Tudom, jöttére az Isten is örvendett...
Hej, de nagy tisztesség illeti meg kendet,
Vén Kerekes Márton...

Jászay Horváth Elemér.

Az Uzsoki-szoros védője

Tizenegyszer próbálták meg az oroszok, hogy az Uzsoki-szoroson át betörjenek Magyarországra. És mindannyiszor, véres fejjel verték őket vissza derék honvédeink.

A határvédő csapatok parancsnoka Csermák alezredes volt, az uzsoki győző. Havasköz, Ligetes, Hajasd és Fenyves-völgy vidékén mindenki tudta, hogy elsősorban neki volt kö-

szönhető, hogy ott az oroszok betörése nem sikerült 1914-ben. Ez a szikár, őszbeborult, kékszemű katona állotta el derék magyar vitézeivel a százszor is nagyobb orosz tulerő előtt az utat. Megtévesztette, lekötötte, megbénította a hatalmas orosz haderőt. Tudta jól, hogy kevés az embere, azért féltő gonddal kímélte katonáit.

Nemcsak ügyes vezér, hanem tökéletes ember is volt.

Karácsony előtt történt, hogy az oroszok be akarták keríteni Csermák seregét. A hős ezredes lórapokott és úgy osztogatta parancsait. Éppen a Kárpátok csucsai felé mutatott, amikor hirtelen megtántorodott a nyeregben... Lövés érte.

— Eltaláltak!... — mondta halkan s leszédült lováról.

Sietve felemelték s egy közeli tábori kórházba vitték, ahol kötéssel látták el. Azután megkezdődött a karácsonyi nagy csata. Ennek a végét azonban már nem érhetette meg az uzsoki hős... Karácsony első napján hunyta le szemeit örökre... Ott temették el az Uzsoki-szoros mellett, a Kárpátok oldalában...

Nemsokára orosz foglyokat tereltek a magyar honvédek. Ezek az egyszerű emberek mesélték, hogy az ő tisztjeik ráakadtak egy gyengén hantolt sirra.

— Valami nagy rangú tiszt lehetett ott, mert arany volt a gallérja. Aztán a tiszt urak mind összejöttek. Letérdeltek. Imádkoztak, nekünk meg disztüzet kellett adnunk a tiszteletére...

Csermák ezredes sirjánál még az ellenség is tisztelettel adózott a magyar hősiességnek!

Recece

Katonanóta.

1 Re-ce-ce, re-ce-ce, nem va-gyok én ka-pi-tány,
k. e.
Re-ce-ce, re-ce-ce, nem já-rok én pa-ri-pán
e. h.
E-gyes hon-véd ba-ka va-gyok én, Re-ce-ce,
re-ce-ce, gya-log ma-si-ro-zok én.